

รายวิชา TIH4201

การวิจัยในอุตสาหกรรมบริการ

เรียบเรียงโดย อาจารย์พูนทรัพย์ เศษศรี
สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

เกณฑ์การให้คะแนน

ลำดับที่	วิธีการประเมิน	สัดส่วนของการประเมิน
1	เข้าเรียนและการส่งงาน	10
2	สอบปลายภาค	30
3	รายงานวิจัยและการนำเสนอ	50
4	บทความวิจัย	10

การให้คะแนน ทำรายงานและการนำเสนอรายงานของ วิชาวิจัย (50) คะแนน

- ✓ บทที่ 1 – บทที่ 4 จะมีคะแนนบทละ 5 คะแนน รวม 25 คะแนน
- ✓ บทที่ 5 จะมีคะแนน 5 คะแนน
- ✓ การนำเสนอ และ รูปเล่ม จะมีคะแนน 5 คะแนน
- ✓ รูปแบบการให้คะแนนแต่ละบท

A	= 5	A-	= 4.5
B+	= 4	B	= 3.5
B-	= 3	C+	= 2.5
C	= 2	C-	= 1.5
D+	= 1	F	= 0

บทที่ 1

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการทำงานวิจัย

เนื้อหาที่ต้องเรียน

1. ความหมายของการวิจัย
2. ประเภทของการวิจัย
3. นักวิจัย และคุณลักษณะของนักวิจัย
4. จรรยาบรรณของนักวิจัยและแนวทางการปฏิบัติ
5. ประโยชน์ของการวิจัย

ความหมายของคำว่า “วิจัย”

คำว่า “การวิจัย” มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายไว้มากมายดังต่อไปนี้

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2525:4-5) ได้ให้ความหมายของ “การวิจัย” หมายถึง การหาความรู้ใหม่ และสิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ โดยอาศัยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ (**Scientific Method**)

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ (2535:14) ได้ให้ความหมายของ “การวิจัย” หมายถึง กระบวนการการค้นคว้าข้อเท็จจริงหรือปรากฏการณ์ตามธรรมชาติอย่างมีระบบระเบียบและมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอน เพื่อให้ได้ความรู้ที่น่าเชื่อถือได้

นันทวัน สุชาโต (2537:7) ได้ให้ความหมายของ “การวิจัย” หมายถึง กระบวนการแสวงหาข้อเท็จจริง หรือการพยายามค้นหาคำตอบ หรือหาความรู้ความเข้าใจในปรากฏการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม โดยใช้วิธีการศึกษาอย่างมีระบบและมีหลักเกณฑ์ทางวิทยาศาสตร์ (**Scientific Methods**)

สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2540:1) ได้ให้ความหมายของ “การวิจัย” หมายถึง กระบวนการแสวงหาความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องในสิ่งที่ต้องการศึกษา มีการเก็บรวบรวมข้อมูล การจัดระเบียบข้อมูล การวิเคราะห์และการตีความหมายผลที่ได้จากการวิเคราะห์ทั้งนี้เพื่อให้ได้มาซึ่งคำตอบอันถูกต้อง

ศิริชัย กาญจนวาสี (2540:2) ได้ให้ความหมายของ “การวิจัย” หมายถึง กระบวนการแสวงหาหรือพัฒนาองค์ความรู้ที่มีลักษณะที่เป็นนัยทั่วไปอย่างมีระบบแบบแผนโดยวิธีการอันเป็นที่เชื่อถือได้

- นอกจากนี้คำว่า “การวิจัย (Research)” ยังมีรากศัพท์มาจากภาษาละติน คือคำว่า “Re” ซึ่งแปลว่า “again” มีความหมายซ้ำ และคำว่า “Search” ซึ่งแปลว่า “Cercier” มีความหมายว่า การค้นหา แสวงหา เมื่อนำสองคำมารวมกัน **Re + Search** ซึ่งแปลว่า “Research” มีความหมายว่า การค้นคว้าซ้ำแล้วซ้ำอีก หรือหมายความว่า การค้นหาความจริง ค้นแล้วค้นอีกซึ่งจะทำให้ได้รู้ความจริงที่น่าเชื่อถือถูกต้อง เพราะมีข้อมูลที่เพียงพอต่อการสรุปเป็นความรู้ความจริงนั้นๆ หรือตามคำในภาษาอังกฤษ **Research** สามารถแยกตามตัวอักษรได้ดังนี้ (สุธาสิณี วิทยาภรณ์. เอกสารประกอบการสอนวิชาวิจัย. 2557)

R= Recruitment & Efficiency หมายถึง การคัดเลือกอย่างมีประสิทธิภาพ

E= Education & Efficiency หมายถึง การศึกษาถึงประสิทธิภาพ

S=Science & Stimulation หมายถึง การกระตุ้นทางวิทยาศาสตร์

E=Evaluation หมายถึง การประเมินผล

A=Aim & Attitude หมายถึง ทัศนคติและจุดมุ่งหมาย

R=Result หมายถึง ผลลัพธ์

C=Curiosity หมายถึง ความอยากรู้อยากเห็น

H=Horizon หมายถึง ขอบเขต (วัดตามแนวนอน)

สรุปความหมายของคำว่า “วิจัย”

“การวิจัย หมายถึง การศึกษาค้นคว้าเพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้ในสิ่งที่ทำการศึกษาท โดยมีกระบวนการและแบบแผนในการดำเนินการอย่างเป็นระบบ ทั้งนี้ได้มีการนำเอาวิธีการทางวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้กับการศึกษาวิจัย ซึ่งผลที่ได้มาสามารถแก้ไขปัญหาและเป็นความรู้ใหม่ซึ่งมีความน่าเชื่อถือและมีคุณค่าต่อการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันต่อไป”

ประเภทของการวิจัย

การวิจัยสามารถจำแนกประเภทของการวิจัยได้หลายลักษณะขึ้นอยู่กับผู้วิจัยซึ่งการจำแนกลักษณะของการวิจัยจะต้องอาศัยเกณฑ์และหลักการในการจำแนกดังต่อไปนี้ (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2535:17-20)

1. การวิจัยแบ่งตามประโยชน์ของการนำไปใช้
2. การวิจัยแบ่งตามวัตถุประสงค์และวิธีการนำเสนอข้อมูล
3. การวิจัยแบ่งตามความสามารถในการควบคุมตัวแปร
4. การวิจัยแบ่งตามระเบียบวิธีการวิจัย
5. การวิจัยแบ่งตามลักษณะของข้อมูล
6. การวิจัยแบ่งตามสาขาวิชาการต่างๆ ของสภาวิจัยแห่งชาติ

ประเภทของการวิจัยที่ใช้สำหรับการวิจัย ทางด้านการท่องเที่ยวและบริการ

ได้แก่ ประเภทการวิจัยที่แบ่งตามลักษณะของข้อมูล ซึ่งเป็นการศึกษาวิจัยจากข้อมูลที่นักวิจัยมีแตกต่างกัน สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) คือ การศึกษาข้อมูลเน้นข้อมูลที่มีลักษณะเป็นตัวเลขสามารถเป็นหลักฐานยืนยันความถูกต้องของข้อเท็จจริงที่ค้นพบจากกลุ่มตัวอย่าง หรือประชากรสำหรับการศึกษาวิจัย ซึ่งปัจจุบันนิยมใช้อย่างกว้างขวางในการวิจัยด้านสังคมศาสตร์ โดยการศึกษาวิจัยจะดำเนินการอย่างเป็นระบบอาศัยระเบียบวิธีวิจัยในการศึกษา ซึ่งการวิจัยเชิงปริมาณจะนิยมนำสถิติทางคณิตศาสตร์มาช่วยในการวิเคราะห์ผลของข้อมูล และการแปลผลข้อมูล

1) การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics Analysis) ใช้ในการแสดงข้อมูลด้วยการแจกแจงความถี่ (Frequency) แสดงตารางแบบร้อยละ (Percentage) เพื่ออธิบายข้อมูลตัวอย่างเช่น

ประเภทการวิจัย	จำนวนผู้ตอบ (n)	ร้อยละ (%)
1. การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)		
Facebook	317	79.3
LINE	45	11.3
Twitter	12	3.0
Instagram	26	6.5
รวม	400	100.00

ข้อเท็จจริง/สมมติฐาน การวิจัย	กลุ่ม				F	Sig (2-tailed)
	15-20 ปี		21-25 ปี			
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
1 ข้อเท็จจริง/สมมติฐาน	3.30	.037	3.24	.061	8.874	.000*
2 ข้อเท็จจริง/สมมติฐาน	3.06	.071	2.83	.071	7.964	.000*
3 ข้อเท็จจริง/สมมติฐาน	3.24	.085	2.87	.058	5.945	.003*
4 ข้อเท็จจริง/สมมติฐาน	2.96	.060	2.40	.087	15.276	.000*

- จากการศึกษาพบว่า ผลการเปรียบเทียบปัจจัยข้อมูลพื้นฐาน (อายุ) ของนักศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อผลการลาออกของนักศึกษา สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาที่มีอายุแตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมการลาออกจากการศึกษาในสาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการด้วยปัจจัยด้านหลักสูตร ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านสถานที่การศึกษา และปัจจัยด้านเหตุผลส่วนตัวที่ แตกต่างกัน อย่างมีระดับนัยสำคัญที่ระดับ .05

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) คือ การศึกษาข้อมูลของการวิจัยเน้นการเก็บข้อมูลในรูปแบบข้อความและใช้วิธีการตีความหรือการวิพากษ์การจัดกลุ่มของข้อมูล โดยอาศัยมิติทางสังคม วัฒนธรรมและวิเคราะห์ผ่านปรากฏการณ์นั้น ซึ่งข้อแตกต่างระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพผลของการวิจัยจะไม่เป็นตัวเลข เน้นการเขียนบรรยายปรากฏการณ์ต่างๆ เป็นข้อความ ตัวอย่างอยู่ในหน้า 11 ในหนังสือ

ชั้นปีของ นักศึกษา	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการลาออกของนักศึกษา			
	อันดับที่1	อันดับที่ 2	อันดับที่ 3	อันดับที่ 4
ชั้นปีที่ 1	ปัจจัยด้าน ครอบครัว	ปัจจัยเหตุผล ส่วนตัว	ปัจจัยด้าน หลักสูตร	ปัจจัยด้าน สถาบันการศึกษา
ชั้นปีที่ 2	ปัจจัยด้าน ครอบครัว	ปัจจัยด้าน สถาบันการศึกษา	ปัจจัยด้าน หลักสูตร	ปัจจัยเหตุผลส่วนตัว
ชั้นปีที่ 3	ปัจจัยด้าน หลักสูตร	ปัจจัยด้าน สถาบันการศึกษา	ปัจจัยด้าน ครอบครัว	ปัจจัยเหตุผลส่วนตัว

นักวิจัยและคุณลักษณะของนักวิจัย

นักวิจัย

นักวิจัย (Researcher) หมายถึง ผู้ที่ดำเนินการศึกษาค้นคว้าวิจัยอย่างเป็นระบบ เพื่อตอบประเด็นปัญหาหรือหาคำตอบให้กับปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ โดยการนำเอาระเบียบวิธีวิจัยที่ได้รับการยอมรับมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

นักวิจัย (Researcher) หมายถึง ผู้ที่ดำเนินการค้นคว้าหาความรู้อย่างเป็นระบบ เพื่อตอบประเด็นที่สงสัย โดยมีระเบียบวิธีอันเป็นที่ยอมรับในแต่ละศาสตร์ที่เกี่ยวข้องซึ่งครอบคลุมทั้งแนวคิด มโนทัศน์ และวิธีการที่ใช้ในการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล (สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ)

นักวิจัย (Researcher) หมายถึง ผู้ที่ดำเนินการศึกษาค้นคว้าหาคำตอบของปัญหาที่เกิดขึ้นหรือตอบประเด็นข้อสงสัย โดยมีระเบียบวิธีวิจัยอันเป็นที่ยอมรับมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

"นักวิจัย" หมายถึง ผู้ที่ดำเนินการค้นคว้าหาความรู้ อย่างเป็นระบบ เพื่อตอบประเด็นที่สงสัย โดยมีระเบียบวิธี อันเป็นที่ยอมรับ ในแต่ละศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง ระเบียบวิธีดังกล่าว จึงครอบคลุมทั้งแนวความคิด มโนทัศน์ และวิธีการที่ใช้ ในการรวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูล (ฝ่ายวิจัย คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ออนไลน์: 2562)

ผู้เขียนพอสรุปความหมายของนักวิจัย ได้ว่า “นักวิจัย หมายถึง ผู้ที่ดำเนินการศึกษาค้นคว้าเพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้และข้อเท็จจริง โดยมีกระบวนการและแบบแผนในการดำเนินศึกษาวิจัยอย่างเป็นระบบ และนำกระบวนการทางวิทยาศาสตร์มา

คุณลักษณะของนักวิจัย

1. นักวิจัยควรเป็นผู้ที่มีความสงสัย ไม่เชื่ออะไรง่ายๆ ความเชื่อต้องมาจากหลักฐานและมีเหตุผล
2. นักวิจัยควรเป็นผู้ที่มีวิจาร์ณญาณ ซึ่งนักวิจัยจะต้องมีความสามารถในการใช้เหตุผล ไตร่ตรองและการแยกแยะสิ่งที่ควรเชื่อกับสิ่งที่ไม่ควรเชื่อ
3. นักวิจัยจะต้องเป็นผู้ที่มีใจกว้าง ไม่ยึดมั่นในความคิดของตัวเองว่าถูกต้อง จะต้องยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นหรือหลักฐานที่น่าเชื่อถือ
4. นักวิจัยจะต้องมีความรู้พื้นฐานในสาขาวิชาที่ทำการวิจัยเป็นอย่างดีถือว่าเป็นสิ่งความจำเป็นมาก
5. นักวิจัยจะต้องมีความรอบรู้ในสาขาวิชาอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยที่กำลังทำอยู่ นักวิจัยจะต้องมีความรู้ในวิชาอื่นด้วย
6. นักวิจัยจะต้องมีความอยากรู้อยากเห็น นักวิจัยที่ดีต้องมีความกระตือรือร้นในการทำงานวิจัยเพื่อหาความรู้ใหม่ๆ ตามที่ตนเองสนใจ
7. นักวิจัยต้องมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
8. นักวิจัยจะต้องมีความอดทนเมื่อเผชิญกับอุปสรรคและความล้มเหลว
9. นักวิจัยจะต้องมีความกล้าที่จะตัดสินใจ
10. นักวิจัยจะต้องมีความสามารถในการบังคับตนเอง เป็นที่ยอมรับกันแล้วว่าการวิจัยเป็นงานที่ต้องใช้ความวิริยะ อุตสาหะเป็นอย่างมากจึงจะสำเร็จได้

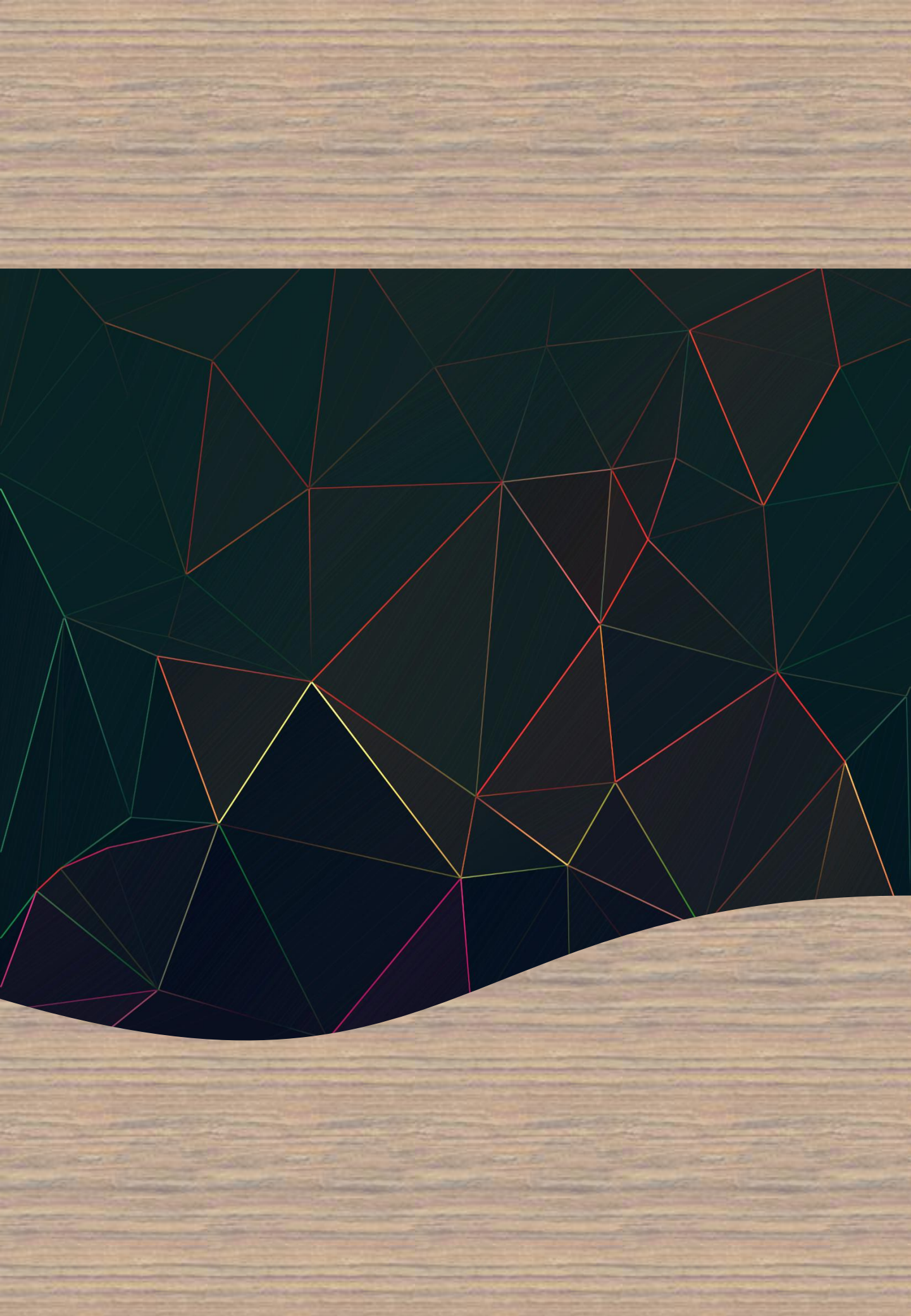
จรรยาบรรณของนักวิจัย

จรรยาบรรณสำหรับการเป็นนักวิจัยไว้ 9 ประการ ดังนี้

1. นักวิจัยต้องซื่อสัตย์และมีคุณธรรมในทางวิชาการและการจัดการ
2. นักวิจัยต้องตระหนักถึงพันธกรณีในการทำวิจัย ตามข้อตกลงที่ทำไว้กับหน่วยงานที่สนับสนุนการวิจัย และต่อหน่วยงานที่ตนสังกัด
3. นักวิจัยต้องมีพื้นฐานความรู้ในสาขาวิชาการที่ทำการวิจัย
4. นักวิจัยต้องมีความรับผิดชอบต่อสิ่งที่ศึกษาวิจัย ไม่ว่าจะ เป็นสิ่งที่มีชีวิตหรือไม่มีชีวิต
5. นักวิจัยต้องเคารพศักดิ์ศรี และสิทธิของมนุษย์ที่ใช้เป็น ตัวอย่างในการวิจัย
6. นักวิจัยต้องมีอิสระทางความคิด โดยปราศจากอคติในทุก ขั้นตอนของการทำวิจัย
7. นักวิจัยพึงนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในทางที่ชอบ
8. นักวิจัยพึงเคารพความคิดเห็นทางวิชาการของผู้อื่น
9. นักวิจัยพึงมีความรับผิดชอบต่อสังคมทุกระดับ

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ประโยชน์ของงานวิจัยต่อเศรษฐกิจของประเทศ
2. ประโยชน์ของงานวิจัยต่อสังคมของประเทศ
3. ประโยชน์ของงานวิจัยต่อสิ่งแวดล้อมของประเทศ

บทที่ 2

ขอบเขตการทำวิจัยด้านการท่องเที่ยว และการบริการ

เนื้อหาที่ต้องเรียน

1. ความหมายของการท่องเที่ยวและการบริการ
2. องค์ประกอบของการท่องเที่ยวและการบริการ
3. ขอบเขตการทำวิจัยด้านการท่องเที่ยวและการบริการ
4. ประโยชน์ของการวิจัยด้านการท่องเที่ยวและการบริการ

ความหมายของการท่องเที่ยวและบริการ

การท่องเที่ยว หมายถึง

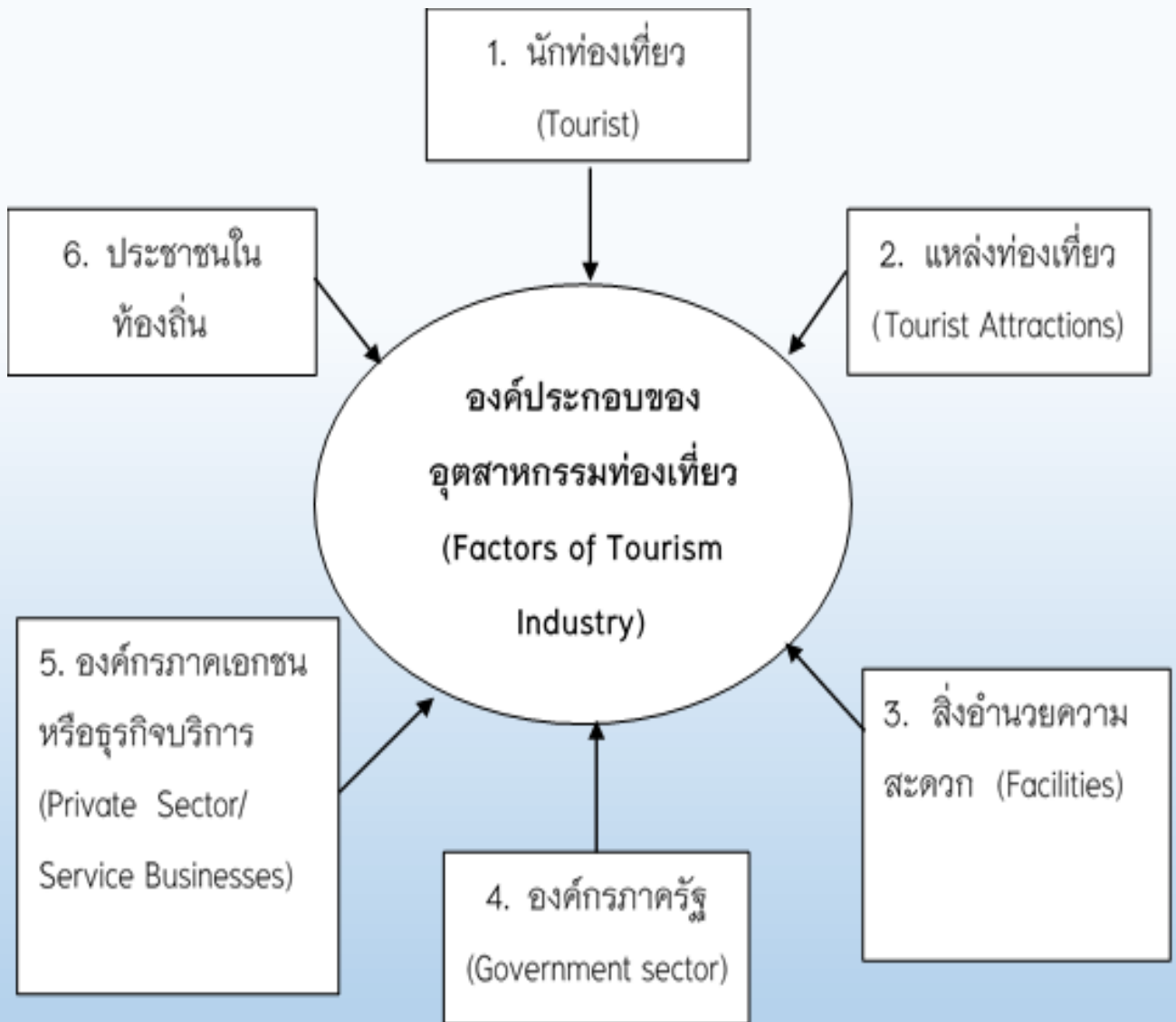
การท่องเที่ยว หมายถึง การที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือกลุ่มบุคคลเดินทางจากที่อยู่อาศัยถาวร ไปยังสถานที่ใดสถานที่หนึ่งเป็นการชั่วคราว ซึ่งการเดินทางไปจะต้องมีเงื่อนไขในการเดินทางที่เกี่ยวข้องอยู่ 3 ประการ คือ

1. ต้องมีการเดินทางด้วยความสมัครใจ
2. ต้องมีสถานที่ปลายทางที่ประสงค์จะไปเยี่ยมชมเยือน
3. ต้องมีจุดมุ่งหมายของการเดินทาง โดยเพื่อวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง แต่ต้องมีค่าใช้จ่ายเพื่อการประกอบอาชีพและไปอยู่ประจำ

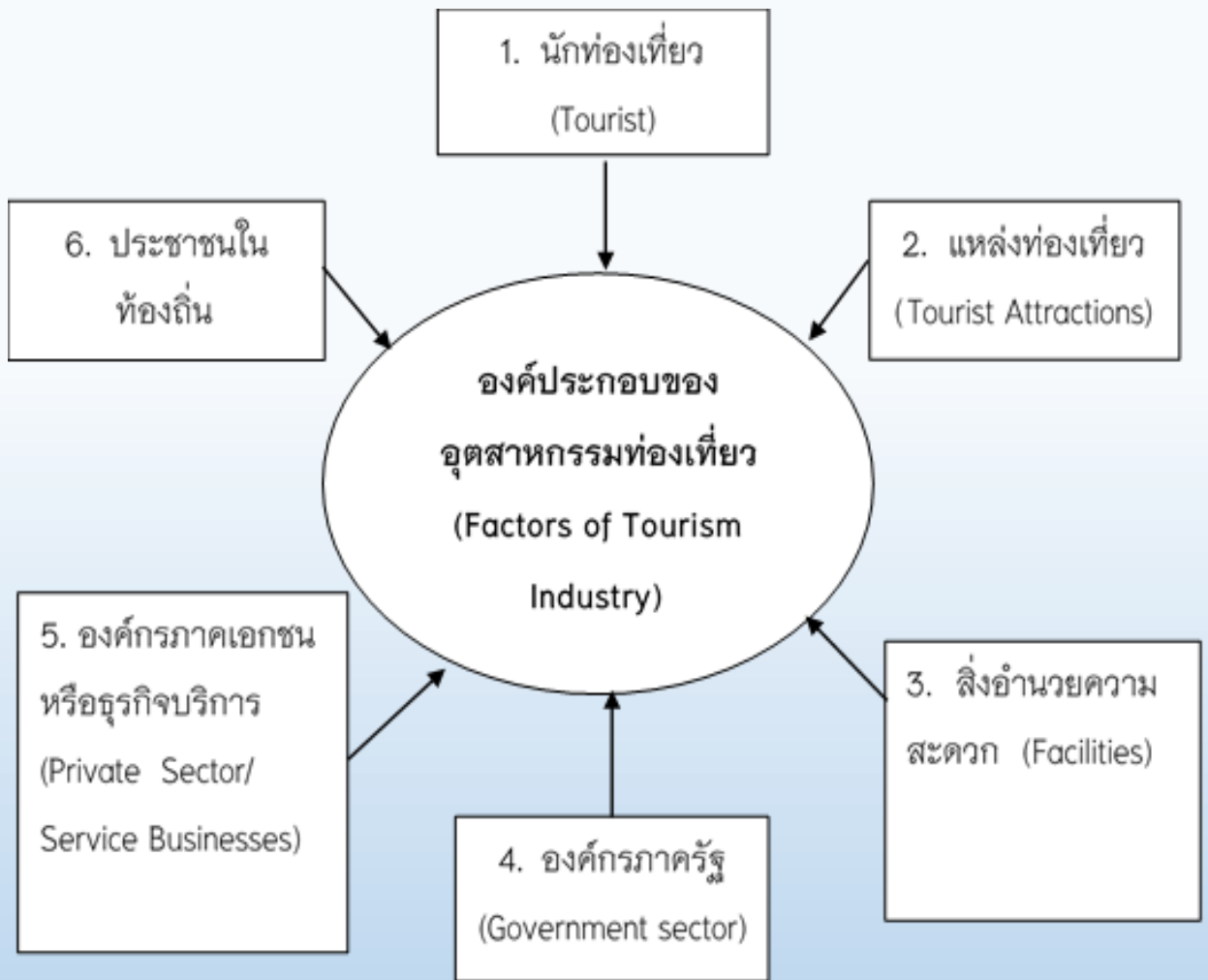
บริการ หมายถึง.....

- การบริการ หมายถึง การปฏิบัติ
รับใช้โดยที่ผู้ให้บริการอำนวยความสะดวก
ความสะดวกให้แก่ผู้รับบริการ
เพื่อให้ผู้รับบริการเกิดความ
สะดวกสบายในเรื่องต่างๆ หรือ
เกิดความพึงพอใจในสิ่งต่างๆที่
ผู้รับบริการต้องการ

องค์ประกอบของการท่องเที่ยวและบริการ

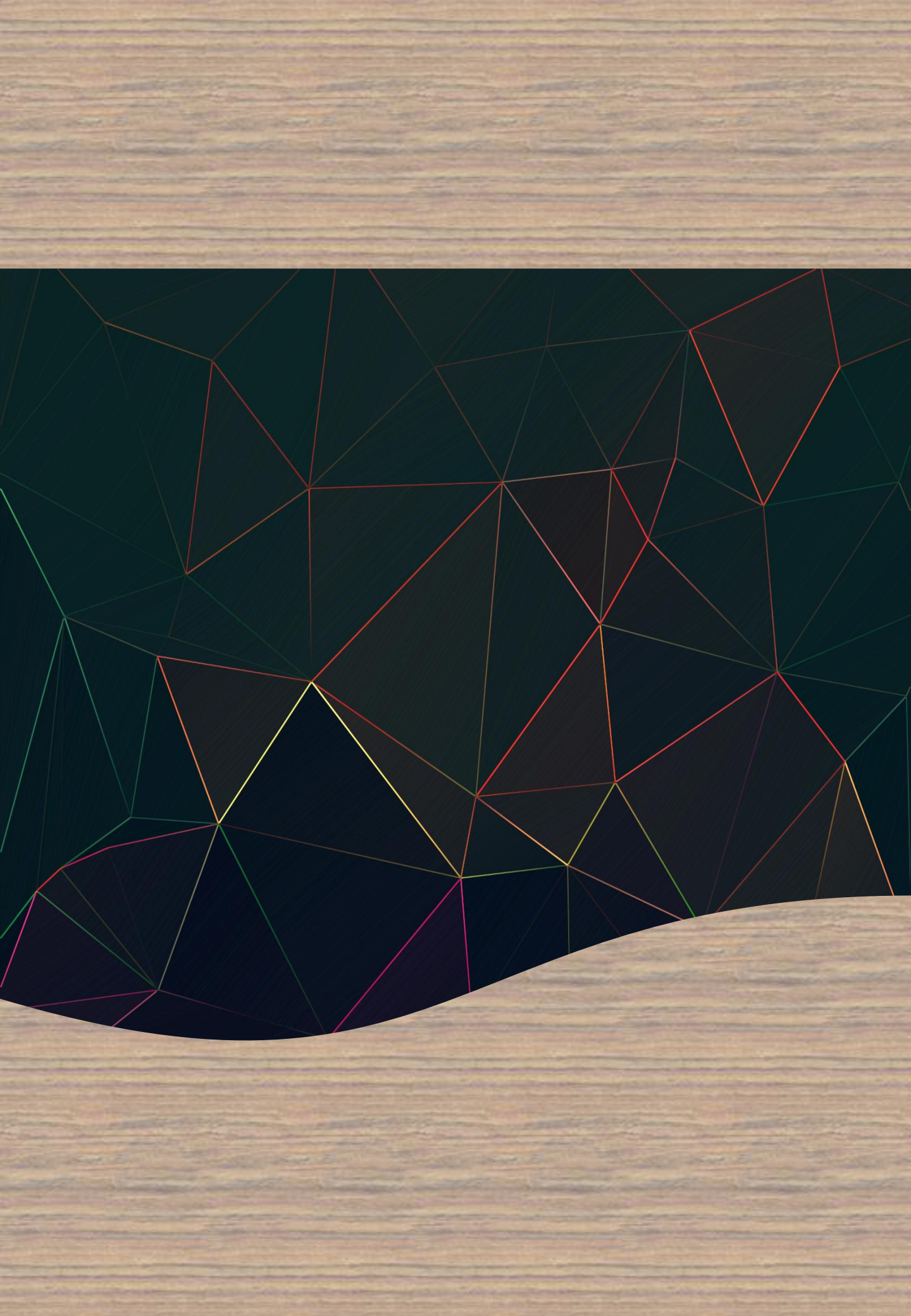
ขอบเขตการทำวิจัยด้านการท่องเที่ยวและบริการ

นักศึกษสามารถดูตัวอย่างงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบต่างๆของการท่องเที่ยวและบริการได้ในหนังสือ

ประโยชน์ของการวิจัยด้านการท่องเที่ยวและบริการ

1. ด้านการลงทุนของธุรกิจบริการ
2. ด้านการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์ต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว
3. ด้านการตลาด
4. ด้านการพยากรณ์ธุรกิจบริการ
5. ด้านนโยบายพัฒนาการท่องเที่ยว
6. ด้านชุมชนและพื้นที่
7. ด้านวิชาการ
8. ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
9. ด้านการอนุรักษ์ การเสริมสร้างและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
10. ด้านการปรับกระบวนการผลิตและการบริโภคให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
11. ด้านการป้องกันภัยพิบัติธรรมชาติและอุบัติภัย
12. ด้านความต้องการของนักท่องเที่ยว

บทที่ 3

การกำหนดหัวข้อของการทำวิจัยและ องค์ประกอบการเขียนบทนำ (บทที่ 1)

เนื้อหาที่ต้องเรียน

1. ความหมายของปัญหาการวิจัยและความสำคัญของการวิจัย
2. การกำหนดปัญหาของการวิจัยหรือการเลือกหัวข้อสำหรับการทำงานวิจัย
3. ข้อควรระวังในการเลือกหัวข้อวิจัย
4. หลักเกณฑ์การตั้งชื่อเรื่องการวิจัย
5. องค์ประกอบการเขียนบทนำ (บทที่ 1)

การที่นักวิจัยจะต้องคิดก่อนการตั้งโจทย์ วิจัยหรือการตั้งหัวข้อของงานวิจัย

การตั้งปัญหา งานวิจัยหรือโจทย์ของงานวิจัยจะต้องตอบคำถามพื้นฐาน 3 ประการคือ

1. ทำงานวิจัยเรื่องนี้ทำไม ซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดในการทำงานวิจัยสักเรื่องหนึ่งก็ว่าได้ เพราะว่าเรามีเหตุผลที่ดี มีเป้าหมายที่เด่นชัดก็ถือว่าเราเดินมาถูกทางแล้ว การหาคำตอบนี้เราจำเป็นต้องบอกถึงความสำคัญของงานวิจัย เรื่องนี้ให้ได้

2. เราทำงานวิจัยเรื่องนี้ เพื่ออะไร ในการเขียนรายงานวิจัยเราสามารถนำเป้าหมายเหล่านี้มาเชื่อมโยงกับการเขียนหลักการและเหตุผลหรือความเป็นมาของงานวิจัย เพื่อจะสื่อให้คนเข้าใจว่างานวิจัยชิ้นนี้มีที่ไปที่มาอย่างไร มีวัตถุประสงค์เป้าหมายระดับไหน และที่สำคัญจะต้องเขียนเชื่อมโยงกับเนื้อหาผลการวิจัยซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่จะแสดงคำตอบของโจทย์คำถามว่า “ทำงานวิจัยเรื่องนี้ทำไม”

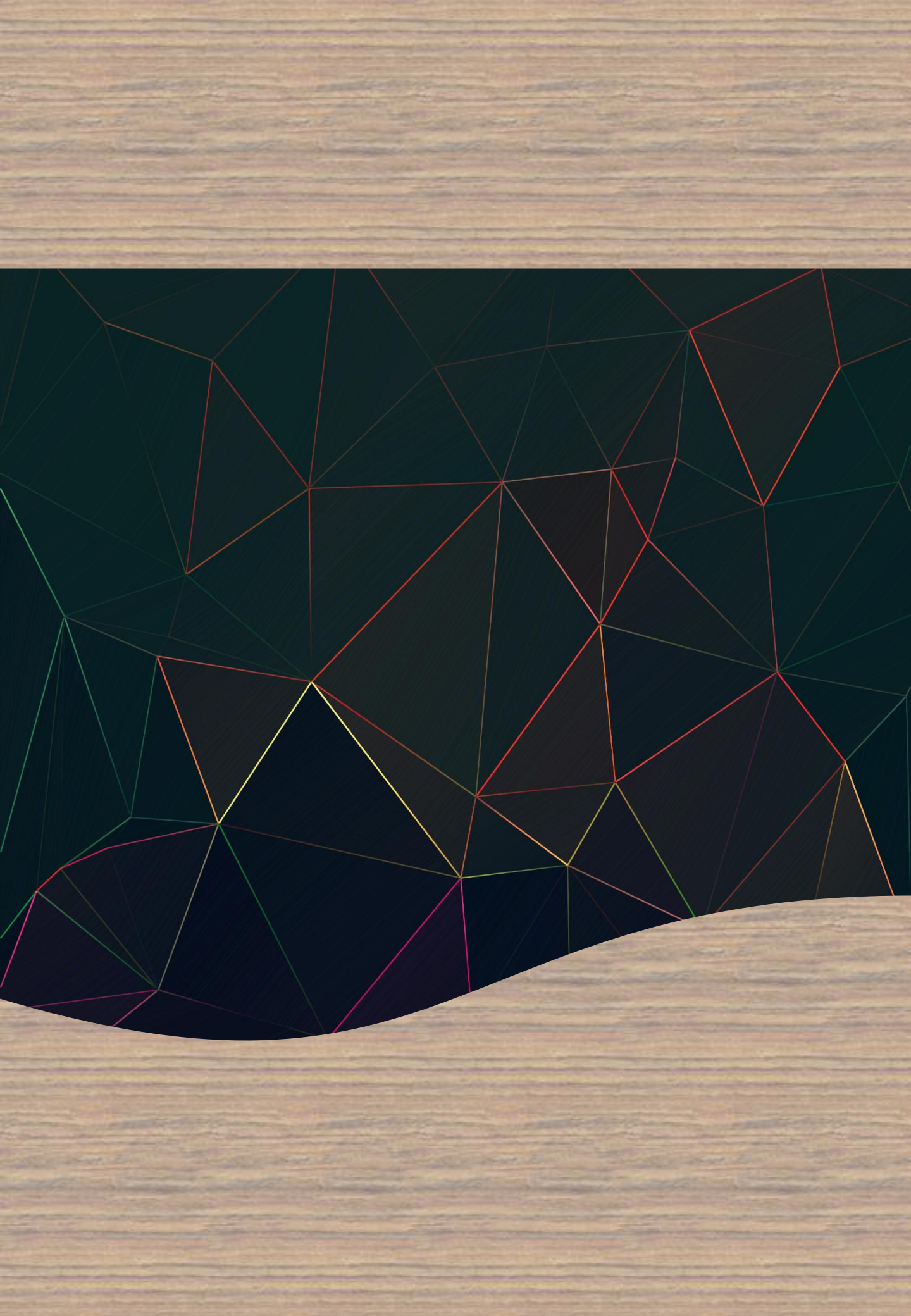
3. คำถามต่อมาก็คือ จะศึกษาอย่างไรหรือหาคำตอบมาได้อย่างไร ซึ่งเป็นส่วนที่เราต้องพิจารณาว่าข้อมูลที่ใช้มา “จากไหน” จะเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างไร จะดำเนินงานวิจัยตามขั้นตอนต่าง ๆ เมื่อใด

ปัญหาทางวิจัย หมายถึง.....

- ประเด็นที่นักวิจัยสงสัยและต้องการดำเนินการเพื่อหาคำตอบที่ถูกต้อง ตรงกับความเป็นจริง ทำให้มีลักษณะข้อสงสัยของผู้วิจัยต่อสถานการณ์ทั้งที่เป็นความแตกต่างและไม่แตกต่างระหว่างสิ่งที่เป็นจริงกับสิ่งที่คาดหวัง และที่สำคัญปัญหานั้นไม่สามารถหาคำตอบด้วยสามัญสำนึก(ผศ.ดร. เอมอร จังศิริพร ปรกรณ์)
- ปัญหาที่เกิดจากสภาพการณ์ต่างๆ หรือปรากฏการณ์ต่างๆที่เป็นปัญหาต่อการทำงานในชีวิตประจำวัน ทำให้ต้องใช้กระบวนการการวิจัยเข้ามาช่วยหาคำตอบและนำผลที่ได้ไปแก้ไขปัญหานั้นๆ

สิ่งสำคัญของการกำหนดปัญหาวิจัย นักวิจัยสามารถวาง แนวทางในการตัดสินใจเลือกตัวปัญหาหรือหัวข้อสำหรับการ มาทำวิจัยได้ดังนี้

1. เลือกจากปัญหาที่สำคัญที่กำลังเกิดขึ้นอยู่ในปัจจุบัน หากทำการศึกษาจะทำให้เกิดประโยชน์ต่อหน่วยงานหรือต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง และยังทำให้เกิดความรู้ใหม่หรือวิธีการที่จะใช้ปรับปรุงแก้ไขปัญหาต่างๆได้
2. เลือกปัญหาที่สามารถหาคำตอบได้ด้วยการใช้ระเบียบวิธีการวิจัยอย่างเป็นระบบ
3. เลือกปัญหาที่สามารถหาข้อมูลมาตรวจสอบสมมุติฐานได้ เพื่อหาข้อสรุปของปัญหาที่เกิดขึ้นได้
4. เลือกปัญหาที่สามารถให้คำนิยามของปัญหาได้ตามหลักการวิจัย
5. เลือกปัญหาที่สามารถวางแผนการดำเนินงานตามขั้นตอนไว้ล่วงหน้าได้ตามระเบียบวิธีวิจัย
6. เลือกปัญหาที่สามารถใช้วิชาการ และขั้นตอนหรือเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการเก็บข้อมูลได้ตามหลักการระเบียบวิธีวิจัย
7. เลือกปัญหาที่ตนเองสนใจ และต้องการรู้ข้อเท็จจริงของปัญหาที่เกิดขึ้น
8. เลือกปัญหาที่สอดคล้องกับความรู้ ความสามารถ และความเชี่ยวชาญของผู้วิจัย
9. เลือกปัญหาที่น่าสนใจ มีคุณค่า และเป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัย และต่อสังคมหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการศึกษาวิจัย
10. เลือกปัญหาเป็นเรื่องใหม่ ไม่ซ้ำกับงานวิจัยของผู้อื่น
11. เลือกปัญหาที่มีความทันสมัยหรือกำลังได้รับความสนใจของคนส่วนใหญ่
12. เลือกปัญหาที่สามารถหาข้อมูลได้เพียงพอสำหรับการทำงานวิจัย
13. เลือกปัญหาที่ให้ผลคุ้มค่ากับการลงทุน ทั้งด้านการเงิน เวลา และแรงงาน
14. เลือกปัญหาที่หาข้อมูลได้ ไม่ใช่ปัญหาที่เป็นข้อโต้แย้งถกเถียงไม่รู้จบ
15. เลือกปัญหาที่เป็นเรื่องเร่งด่วนที่ต้องแก้ไขโดยเร็ว เพื่อป้องกันอันตรายและความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น

บทที่ 4

การทบทวนวรรณกรรม การสร้างกรอบแนวคิด และ องค์ประกอบการเขียนบทที่ 2

เนื้อหาที่เรียนของบทนี้

- ความหมายของการทบทวนวรรณกรรมของการวิจัย
- ความสำคัญของการทบทวนวรรณกรรมของการวิจัย
- แหล่งข้อมูลสำหรับการสืบค้นวรรณกรรมของการวิจัย
- การสร้างกรอบแนวคิดของการวิจัย

การทบทวนวรรณกรรมของงานวิจัย หมายถึง.....

-หมายถึง การวิเคราะห์และสังเคราะห์งานทางวิชาการที่ผ่านมาเพื่อใช้ในการพัฒนางานใหม่ โดยเนื้อหาของวรรณกรรมที่ทบทวนต้องมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และคำถามงานวิจัย ซึ่งประเด็นสำคัญคือการตระหนักถึงธรรมชาติและจุดมุ่งของการทบทวนวรรณกรรม
-หมายถึง การค้นคว้า การศึกษา การรวบรวม และการประมวลผลงานทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ทำวิจัย เพื่อศึกษาหารูปแบบและเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย
-หมายถึง การอ่านเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่ต้องการค้นหาหรือต้องการใช้ในการทำงานวิจัย และทำการสังเคราะห์ผลจากการอ่านเอกสารต่างๆ เพื่อนำมาใช้ประกอบการศึกษาวิจัย โดยส่วนใหญ่จะเป็นหลักของแนวคิด ทฤษฎี หรือผลของงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการทำงานวิจัยของตัวเอง

ตัวอย่างการทบทวนวรรณกรรม

• แนวคิดเกี่ยวกับอาหารไทย 4 ภาค

จิตรลดา ดอกสร้อย และเนตรนภา ต่อพล ได้กล่าวถึงอาหารไทย 4 ภาค ไว้ว่าเนื่องจากคนไทยในแต่ละภูมิภาคมีการรับประทานอาหารแตกต่างกัน ตามลักษณะพื้นที่ดินฟ้าอากาศ และความอุดมสมบูรณ์ เช่น พวกที่อยู่ริมทะเล รับประทานอาหารแบบหนึ่ง พวกที่อยู่บริเวณที่มีอากาศหนาว หรืออากาศร้อนก็รับประทานอาหารอีกแบบหนึ่ง สิ่งหนึ่งที่คนไทยยังรักษาไว้เป็นเอกลักษณ์คือความเฉพาะของอาหารไทยของแต่ละภาค ดังนี้

อาหารไทยภาคเหนือจะประกอบด้วย ข้าวเหนียว น้ำพริกชนิดต่างๆ เป็นต้นว่า น้ำพริกหนุ่ม น้ำพริกแดง น้ำพริกอ่อน มีแกงหลายชนิด เช่น แกงฮังเล แกงโฮะ แกงแค นอกจากนั้นยังมีอาหารพื้นเมือง เช่น แหนม ใส่อั่ว เนื้อนึ่ง จิ้นปิ้ง แคบหมู หมูทอด ไก่ทอด และผักต่างๆ ซึ่งคนไทยที่อาศัยอยู่ทางภาคเหนือจะนิยมรับประทานอาหารที่มีรสชาติกลางๆ คือมีรสเค็มนำเล็กน้อย รสเปรี้ยวและหวานมีน้อยมาก หรือแทบไม่นิยมเลย เนื้อสัตว์ที่นิยมรับประทาน ได้แก่ เนื้อหมู เพราะหาได้ง่าย ราคาไม่แพง และมีขายทั่วไปในท้องตลาด เนื้อสัตว์อื่นที่นิยมรองลงมาคือ เนื้อวัว ไก่ เป็ด นก ฯลฯ สำหรับอาหารทะเลนิยมน้อย เพราะราคาแพง เนื่องจากอยู่ห่างไกลทะเล

อาหารไทยภาคกลาง ลักษณะอาหารพื้นบ้านภาคกลางมีที่มาต่างกันเนื่องจากได้รับอิทธิพลจากต่างประเทศ เช่น เครื่องแกง แกงกะทิ จะมาจากชาวฮินดู การผัดโดยใช้กระทะและน้ำมันมาจากประเทศจีนหรือขนมเบื้องไทยดัดแปลงมาจาก ขนมเบื้องญวน ขนมหวานประเภททองหยิบทองหยอดรับอิทธิพลจากประเทศทางตะวันตก

อาหารภาคใต้ ลักษณะของอาหารทางภาคใต้จะมีรสชาติที่เผ็ด ภาคใต้มีภูมิประเทศที่เป็นทะเล ดังนั้นชาวใต้นิยมใช้กะปิในการประกอบอาหาร อาหารที่ปรุงในครัวเรือนก็เหมือนกับอาหารไทยทั่วไป แต่รสชาติจะจัดจ้านกว่า อาหารใต้ไม่ได้มีเพียงแค่ความเผ็ดจากพริกแต่ยังใช้พริกไทยเพิ่มความเผ็ดร้อนอีกด้วย และเนื่องจากภาคใต้มีชาวมุสลิมเป็นจำนวนมาก ตามจังหวัดชายแดนใต้ก็ได้มีอาหารที่แตกต่างกันไป ตัวอย่างอาหารใต้ที่ขึ้นชื่อได้แก่ แกงไตปลา (ไตปลา ทำจากเครื่องในปลาผ่านกรรมวิธีการหมักดอง) การทำแกงไตปลานั้นจะใส่ไตปลาและเครื่องแกงพริก ใส่สมุนไพรลงไป เนื้อปลาแห้ง หน่อไม้สด บางสูตรใส่ พักทอง ถั่วพลู หัวมัน ฯลฯ คั่วกลิ้ง เป็นผัดเผ็ดที่ใช้เครื่องแกงพริกและสมุนไพรปรุง รสชาติเผ็ดร้อน

อาหารภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ลักษณะของอาหารของภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะเป็นอาหารที่หาวัตถุดิบได้ในท้องถิ่นซึ่งคนภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีวิถีชีวิตที่ผูกติดกับทรัพยากรธรรมชาติที่แตกต่างหลากหลาย ทั้งในเขตที่ราบในแอ่งโคราชและแอ่งสกลนคร อาศัยลำน้ำสำคัญ เช่น แม่น้ำชี แม่น้ำมูล แม่น้ำโขง เป็นต้น และชุมชนที่อาศัยในเขตภูเขาโดยเฉพาะอย่างยิ่งเทือกเขาภูพานและเทือกเขาเพชรบูรณ์ ซึ่งความแตกต่างของทรัพยากรธรรมชาติ ทำให้ระบบอาหารและรูปแบบการจัดการอาหารของชุมชนแตกต่างกันไปด้วยแต่เดิมในช่วงที่ทรัพยากรธรรมชาติยังอุดมสมบูรณ์ อาหารจากธรรมชาติมีความหลากหลายและอุดมสมบูรณ์มาก ชาวบ้านจะหาอาหารจากแหล่งอาหารธรรมชาติเท่าที่จำเป็นที่จะบริโภคในแต่ละวันเท่านั้น เช่น การหาปลาจากแม่น้ำ และหากวันใดจับปลาได้มากก็แปรรูปเป็นปลาร้าหรือปลาแห้งไว้บริโภคได้นาน

**จากแนวคิดที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยได้สรุปตัวแปรที่นำมาใช้ใน
งานวิจัยนี้คือ อาหารไทยภาคเหนือ อาหารไทยภาคกลาง อาหารไทยภาคใต้
และอาหารไทยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**

ความสำคัญของการทบทวนวรรณกรรม

1. การทบทวนวรรณกรรมจะทำให้นักวิจัยสามารถหาความสำคัญของปัญหาของการทำงานวิจัยได้ โดยการตรวจหาความซ้ำซ้อนของปัญหา นอกจากนี้ยังถือเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบบริบทในการศึกษาหาช่องทางความรู้ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานวิจัยของตนเองได้
2. การทบทวนวรรณกรรมจะทำให้นักวิจัยสามารถหาแนวคิดหรือทฤษฎีพื้นฐานที่มีความเกี่ยวข้องหรือสอดคล้องกับการทำงานวิจัยของตนเองได้ และยังสามารถหาตัวแปรที่จะใช้ในการศึกษาสำหรับการทำงานวิจัยได้
3. การทบทวนวรรณกรรมจะทำให้นักวิจัยสามารถศึกษาได้ถึงระเบียบวิธีวิจัยที่จะนำมาใช้ในการทำงานวิจัยของตนเองได้ รวมถึงทำให้นักวิจัยรู้ถึงจุดอ่อนจุดแข็งของงานวิจัยที่นักวิจัยท่านอื่นได้ทำไว้
4. การทบทวนวรรณกรรมจะทำให้งานวิจัยที่ทำมีความน่าเชื่อถือและเชื่อมั่นในคุณภาพ ความถูกต้องของแนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้กับงานวิจัยที่กำลังศึกษาอยู่
5. การทบทวนวรรณกรรมจะทำให้นักวิจัยมีหลักฐานเกี่ยวกับงานวิจัยที่มีคุณค่าและเชื่อถือได้ในด้านวิชาการ
6. การทบทวนวรรณกรรมจะทำให้นักวิจัยสามารถนำเสนอผลของการวิจัยของตนเองได้อย่างถูกต้อง และยังสามารถแสดงให้เห็นถึงความสอดคล้องหรือความขัดแย้งกับผลงานวิจัยของนักวิจัยคนอื่นๆ ได้
7. การทบทวนวรรณกรรมจะทำให้นักวิจัยสามารถสร้างกรอบแนวคิดของวิจัยตนเองได้ โดยการนำเอาตัวแปรที่อยู่ในแนวคิด ทฤษฎี ต่างๆ ที่ต้องการศึกษามาทำการสร้างกรอบแนวคิดในงานวิจัยของตนเองได้ และยังทำให้ออกแบบการวิจัยมีความเหมาะสมได้

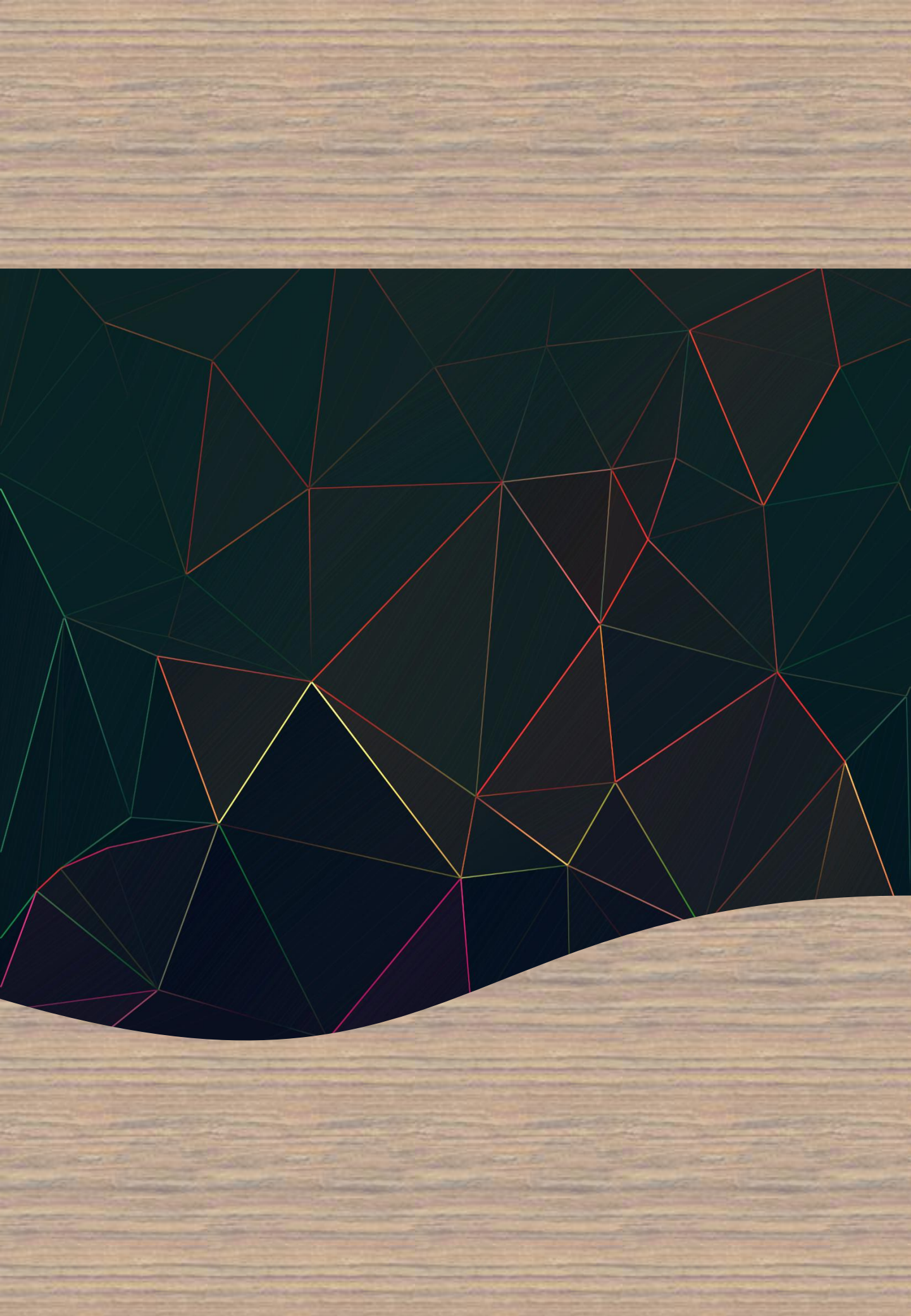
หลักการคัดเลือกและประเมินวรรณกรรมที่เหมาะสม มีดังนี้

1. นักวิจัยต้องพิจารณาถึงความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ของผู้เขียนในเรื่องนั้นๆ
2. นักวิจัยต้องตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของใจทวิวิจัยหรือหัวข้อของงานวิจัยที่กำหนดไว้
3. นักวิจัยต้องพิจารณาถึงความทันสมัยของเนื้อหาข้อมูล รวมไปถึงการตีพิมพ์ของงานวิจัยไม่ควรเกิน 5 ปี
4. นักวิจัยต้องพิจารณาถึงแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือได้
5. นักวิจัยควรพิจารณาวรรณกรรมที่มีการเรียบเรียงที่ดีไม่ซับซ้อนมากเกินไป
6. นักวิจัยต้องพิจารณาถึงแนวคิด หรือทฤษฎีที่ได้รับ การยอมรับอย่างเป็นทางการที่จะนำมาใช้ประกอบในงานวิจัยของตนเองได้

กรอบแนวคิดงานวิจัย หมายถึง.....

-หมายถึง กรอบแนวคิดที่นักวิจัยได้วิเคราะห์เกี่ยวกับด้านเนื้อหาสาระ ซึ่งประกอบด้วยตัวแปรต้นและตัวแปรตาม ซึ่งการระบุความสัมพันธ์ระหว่าง ตัวแปร ในการสร้างกรอบแนวคิดการวิจัย ผู้วิจัยจะต้องมีกรอบพื้นฐานทางทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัญหาที่ศึกษาและมโนภาพ (**concept**) ในเรื่องนั้น
-หมายถึง กรอบแนวคิดที่นักวิจัยเลือกตัวแปรบางตัวที่เกี่ยวข้องจริงในบริบท สถานการณ์ หรือที่นักวิจัยคิดว่าเกี่ยวข้อง และเป็นตัวแปรที่มีค่าแปรเปลี่ยนจริง
-หมายถึง ชุดความคิดหรือหลักการ (ความคิดรวบยอดหลายประเด็น) ของผู้วิจัยที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันในเรื่องที่ทำการศึกษา ทำให้มองเห็นภาพรวมของการทำวิจัยในครั้งนั้น

ตัวอย่างกรอบแนวคิดงานวิจัย

บทที่ 5

ตัวแปรและการตั้งสมมติฐานของการวิจัย

- เนื้อหาที่ต้องเรียน

- ความหมายของตัวแปรในการวิจัย
- ประเภทของตัวแปรในการวิจัย
- ระดับการวัดค่าตัวแปร
- การตั้งสมมติฐานในงานวิจัย
- ประเภทของการตั้งสมมติฐาน

ตัวแปรงานวิจัย หมายถึง.....

-หมายถึง สิ่งที่เปลี่ยนค่าไปได้หลายค่า เป็นลักษณะคุณภาพ คุณสมบัติของบุคคล สิ่งของ หรือสิ่งที่สนใจจะนำมาศึกษาที่สามารถนับได้ วัดได้ หรือหมายถึง สิ่งที่แปรเปลี่ยนไปตามระยะเวลา แปรเปลี่ยนได้หลายค่า หรือมากกว่า 1 ค่า
-หมายถึง คุณลักษณะใดๆ ที่สามารถเปลี่ยนค่าได้ของบุคคล สัตว์ พืช สิ่งของ หรือสภาพแวดล้อม วัดค่าได้ของตัวแปรซึ่งจะต้องมีค่าเป็นไปได้มากกว่า 1 ค่า
-หมายถึง คุณลักษณะหรือคุณสมบัติของสิ่งต่าง ๆ ที่สามารถแปรค่าได้ เช่น น้ำหนัก ส่วนสูง อายุ เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับสติปัญญา เชื้อชาติ เป็นต้น
- **“ตัวแปรในงานวิจัย” หมายถึง คุณลักษณะ หรือ สิ่งที่นักวิจัยต้องการศึกษาค้นคว้า โดยสามารถแปลหรือวัดค่าได้ โดยตัวแปรจะเกิดจากการที่นักวิจัยได้ทำการ ทบทวนวรรณกรรม รวมถึงวัตถุประสงค์ในการศึกษาวิจัย เป็นต้น**

ประเภทของตัวแปรในงานวิจัย.....

การศึกษาวิจัยตัวแปรในงานวิจัยจะแบ่งออกเป็น 4 ตัวแปร ดังนี้

1. ตัวแปรต้น (**Independent Variables**) หมายถึง สิ่งที่เป็นเหตุหรือสาเหตุที่ต้องการศึกษาในงานวิจัย เช่น ปัจจัยส่วนบุคคล พฤติกรรม ทักษะสติ เป็นต้น

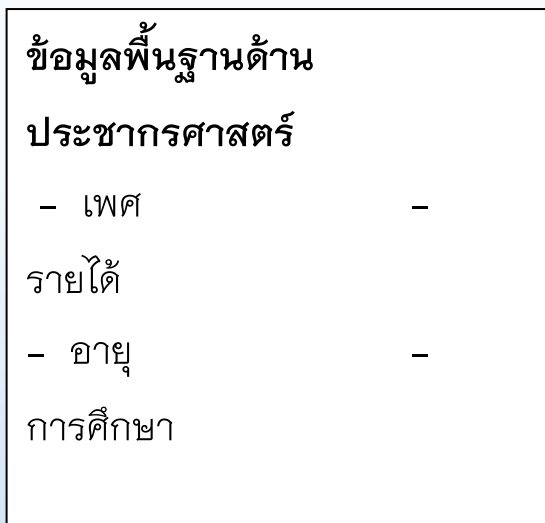
2. ตัวแปรตาม (**Dependent Variables**) หมายถึง ผลที่ต้องการศึกษาจากงานวิจัย เช่น ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ความต้องการของนักท่องเที่ยว การมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยว เป็นต้น

3. ตัวแปรแทรกซ้อน (**Extraneous Variables**) หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นระหว่างการศึกษามีผลต่อผลที่ได้จากการศึกษาวิจัย ซึ่งเป็นตัวแปรที่นักวิจัยไม่ได้ทำการศึกษา ดังนั้นนักวิจัยจะต้องมีการออกแบบการวิจัยให้สามารถควบคุมได้

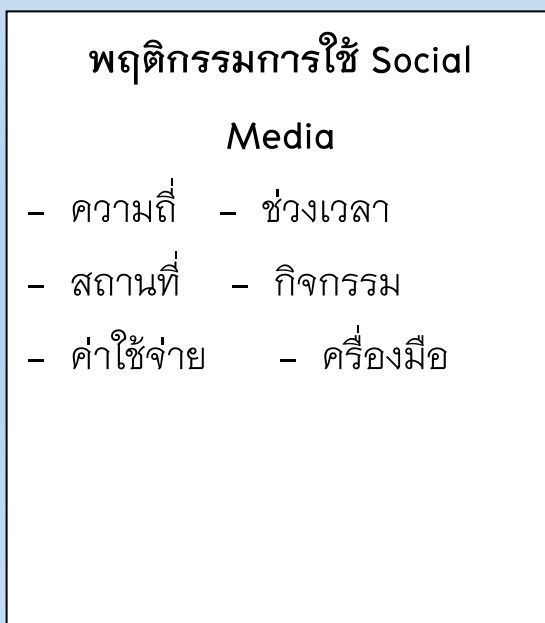
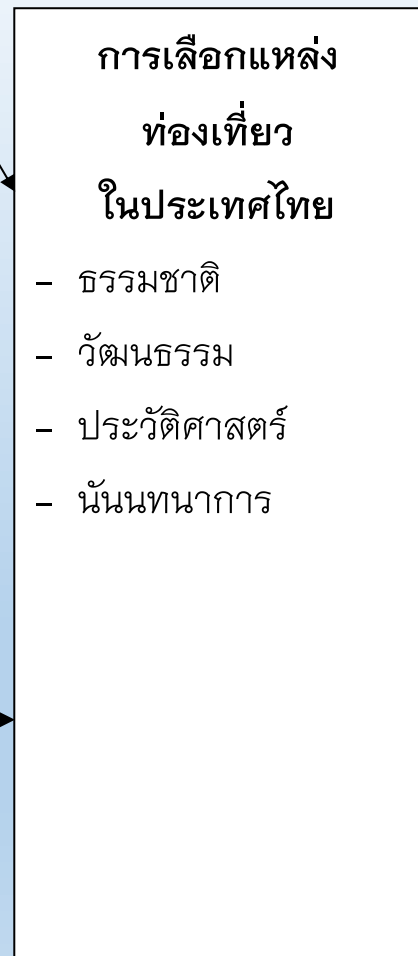
4. ตัวแปรสอดแทรก (**Intervening Variables**) หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นในระหว่างการศึกษาวิจัย โดยที่นักวิจัยไม่อาจคาดคิดมาก่อน หรือที่เรียกว่าควบคุมไม่ได้ แต่มีผลต่อผลที่ทำการศึกษาวิจัย

แต่เวลานักวิจัยนำมาเขียนกรอบแนวคิดมักจะแสดงให้เห็นเป็นเพียงแค่ 2 ตัวแปร คือ ตัวแปรต้น และตัวแปรตาม

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

ระดับค่าวัดตัวแปรในงานวิจัย.....

- ในการศึกษาวิจัยข้อมูลที่นักวิจัยจะได้จากการศึกษาจะนำมาวัดค่าของข้อมูล ซึ่งจะมีการแบ่งการวัดค่าของข้อมูลในงานวิจัยออกเป็น 4 ระดับ ดังนี้

1. การวัดค่าระดับมาตราวัดนามบัญญัติ (**Nominal Scale**) คือ ระดับการวัดค่าตัวแปรที่แบ่งค่าวัดได้ออกเป็นกลุ่มๆ โดยที่ตัวแปรนี้ไม่สามารถจัดลำดับก่อนหลัง หรือบอกระยะห่างได้ มีลักษณะข้อมูลเป็นแบบข้อความ ไม่ใช่ตัวเลข เช่น ตัวแปรเพศ แบ่งออกได้เป็น 2 กลุ่ม คือ เพศหญิง กับเพศชาย ตัวแปรสถานภาพ แบ่งออกได้เป็น 2 กลุ่ม คือ สมรส กับ ไม่สมรส เป็นต้น

2. การวัดค่าระดับมาตราวัดอันดับ (**Ordinal Scale**) คือ ระดับการวัดค่าตัวแปร จะมีลักษณะคล้ายกับมาตรานามบัญญัติเพียงแต่ว่าตัวแปรสามารถจัดลำดับก่อนหลังของตัวแปรได้ เช่น ตัวแปร “ระดับการศึกษา” แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม คือ ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี ระดับปริญญาตรี ระดับปริญญาโท และระดับปริญญาเอก หรือ การจัดอันดับของนักกีฬาในการแข่งขัน เช่น อันดับที่ 1 อันดับที่ 2 อันดับที่ 3 เป็นต้น

3. การวัดค่าระดับมาตราวัดอันตรภาคชั้น (**Interval Scale**) คือ ระดับการวัดค่าตัวแปรที่คุณลักษณะสามารถแบ่งออกเป็นกลุ่มๆ ได้ จัดลำดับก่อนหลังของตัวแปรได้ และมีระยะห่างของช่วงการวัดที่เท่ากัน เป็นข้อมูลที่เป็นตัวเลขสามารถ บวก ลบ กันได้ มาตรฐานนี้เป็นมาตราการวัดที่ไม่มีศูนย์แท้ (**Absolute Zero**) ซึ่งหมายถึงค่าศูนย์ที่ปรากฏไม่ได้หมายความว่าไม่มีค่า แต่ในความเป็นจริงยังมีค่าอยู่ ตัวอย่างเช่น อุณหภูมิ ระดับทัศนคติ ระดับความคิดเห็น คะแนนสอบของนักศึกษา เป็นต้น

4. การวัดค่าระดับมาตราวัดอัตราส่วน (**Ratio Scale**) คือ ระดับการวัดค่าตัวแปรที่ค่าของตัวแปรอยู่ในข้อมูลระดับสูง สามารถ บวก ลบ คูณ หาร ได้ เช่น น้ำหนัก ความกว้าง ความหนา พื้นที่ เป็นต้น และมีศูนย์แท้ นั่นคือ ศูนย์มีค่าว่าไม่มี เช่น นักศึกษามีรายได้ 0 บาท แปลว่านักศึกษาคณะนี้ไม่มีเงิน

การตั้งสมมติฐานในงานวิจัย

สมมติฐานงานวิจัย หมายถึง การคาดคะเนคำตอบของปัญหา งานวิจัยได้ล่วงหน้า ซึ่งผลที่ได้ อาจจะเป็นไปตามที่ตั้งสมมติฐาน หรือไม่เป็นไปตามสมมติฐานก็ได้ โดยการตั้งสมมติฐานจะเขียนได้ 2 วิธี คือการเขียนในรูปแบบของข้อความ หรือนักวิจัยอาจเขียน โดยการใส่สัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์เข้ามาช่วยก็ได้

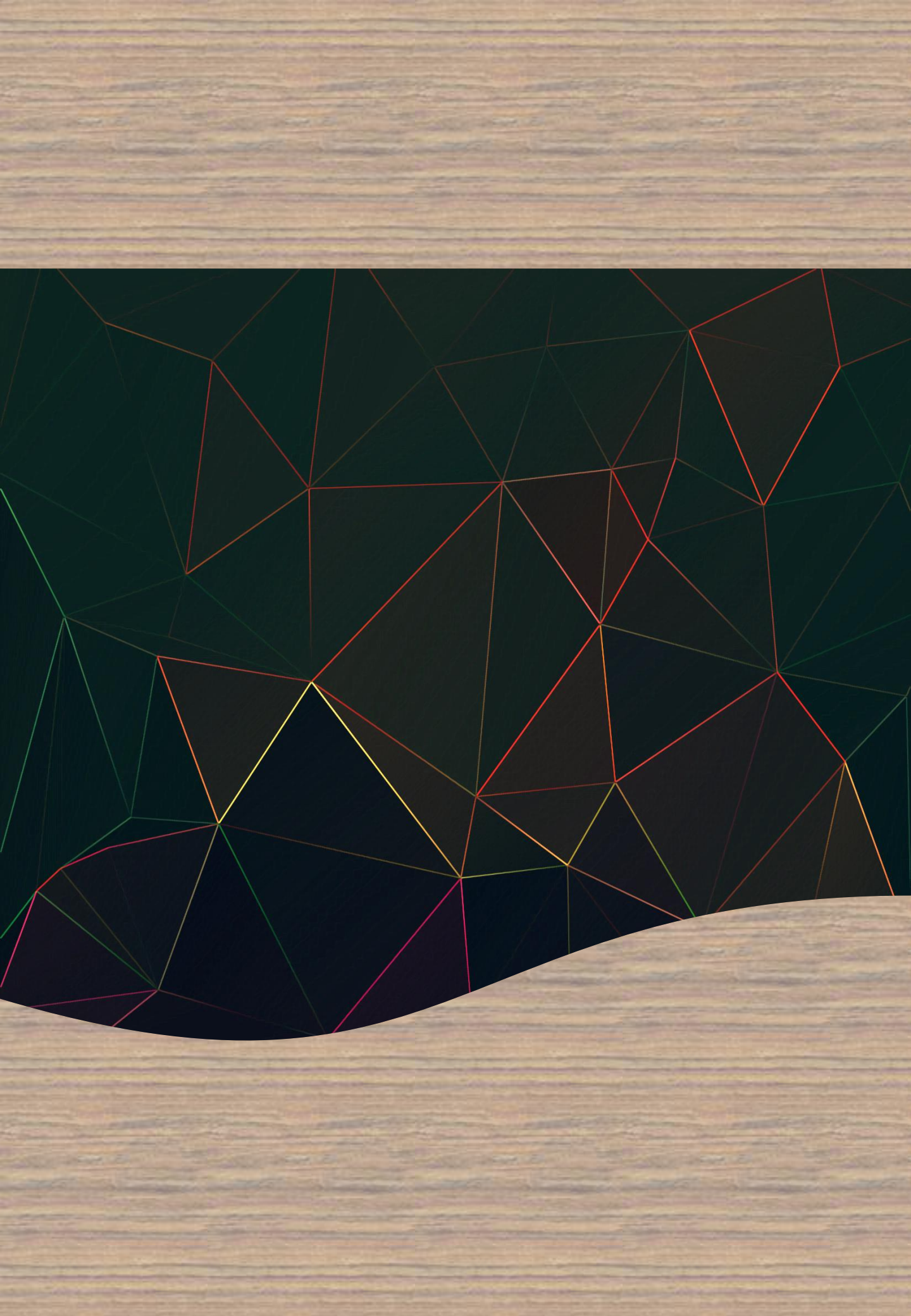
ประเภทของสมมติฐานในงานวิจัย

1. การตั้งสมมติฐานในรูปแบบข้อความ

ในการตั้งสมมติฐานในรูปแบบข้อความจะระบุความสัมพันธ์ของตัวแปรที่กำลังศึกษาหรือคาดการณ์ล่วงหน้าว่าจะเกิดขึ้นจากการศึกษา โดยใช้คำดังต่อไปนี้ คือ "แตกต่างกัน" "มากกว่า" "น้อยกว่า" "สัมพันธ์กัน" "ขึ้นอยู่กับ" เป็นต้น **(ดูตัวอย่างในหน้า 99-100)**

2. การตั้งสมมติฐานทางสถิติในรูปแบบสัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์

ในการตั้งสมมติฐานที่เขียนอยู่ในรูปแบบของโครงสร้างทางคณิตศาสตร์ สัญลักษณ์ที่ใช้เขียนในสมมติฐานทางสถิติ โดยที่ค่าต่างๆ ที่คำนวณได้จึงมีชื่อเรียกตามกลุ่มตัวอย่างและประชากรที่ใช้ในการศึกษา **(ดูตัวอย่างในหน้า 102-103)**

บทที่ 6

ประชากรและการหากลุ่มตัวอย่างในงานวิจัย

เนื้อหาที่ต้องเรียน

- ความหมายของประชากรในงานวิจัย
- ประเภทของประชากร
- ความหมายของกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัย
- สูตรคำนวณหากลุ่มตัวอย่างในงานวิจัย
- วิธีการสุ่มเลือกตัวอย่าง

ประชากรในงานวิจัย หมายถึง.....

-หมายถึง หน่วยของข้อมูลทั้งหมดทุกหน่วยที่อยู่ในขอบข่ายที่ต้องการศึกษา เช่น คน สัตว์ สิ่งของ และพืช เป็นต้น ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ชนิดคือประชากรที่นับได้ และประชากรที่นับไม่ได้
-หมายถึง หน่วยทุกหน่วยที่ให้ข้อมูล หรือกลุ่มของสิ่งต่างๆ ทั้งหมดที่ผู้วิจัยสนใจศึกษา ซึ่งอาจจะเป็นกลุ่มของคน สัตว์ สิ่งของ องค์กร เอกสาร หรือเหตุการณ์ต่างๆ ในงานวิจัยนิยมใช้สัญลักษณ์ N
-หมายถึง กลุ่มเป้าหมายที่เป็นแหล่งให้ข้อมูลของงานวิจัยที่นักวิจัยได้ทำการศึกษา โดยประชากรอาจหมายถึง คน สัตว์ สิ่งของ องค์กร เอกสาร หรือเหตุการณ์ต่างๆ ที่นักวิจัยได้สนใจทำการศึกษา โดยสัญลักษณ์ที่ให้แทนประชากร คือ N

ตัวอย่างประชากรในการวิจัย

ชื่องานวิจัย	ประชากรในงานวิจัย
- ปัจจัยที่มีผลต่อการลาออกของ นักศึกษาระดับปริญญาโทสาขาวิชาการจัดการ อุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา	นักศึกษาระดับปริญญาโทสาขาวิชาการ จัดการอุตสาหกรรม ท่องเที่ยวและบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวน สุนันทา
- พฤติกรรมผู้สูงอายุกับการ ท่องเที่ยวในเชิงส่งเสริมสุขภาพ กรณีศึกษา เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร	ผู้สูงอายุในเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร
- พฤติกรรมการใช้สื่อสังคม ออนไลน์ของนักท่องเที่ยวชาวไทยกับ การเลือกแหล่งท่องเที่ยวในประเทศ ไทย	นักท่องเที่ยวชาวไทย
- ความสัมพันธ์ของอาหารไทย 4 ภาคกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	นักท่องเที่ยวชาวไทย

ประเภทของประชากรในการศึกษาวิจัย

- การศึกษาวิจัยสามารถแบ่งประชากรออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. ประชากรที่มีจำนวนจำกัด (**finite population**)

หมายถึง ประชากรที่มีปริมาณสามารถนับจำนวนได้ครบถ้วน

เช่น นักศึกษาที่เข้าศึกษาในสาขาวิชาการจัดการ

อุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ ประจำปี 2560 จำนวน

300 คน หรือ จำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้าพักในโรงแรมสวน

สุนันทา ประจำเดือนมกราคม จำนวน 1,000 คน เป็นต้น

2. ประชากรที่ไม่สามารถนับได้ (**infinite**

population) หมายถึง ประชากรที่มีปริมาณที่ไม่

สามารถนับจำนวนได้ครบถ้วน เช่น ดาวบนท้องฟ้า ต้นไม้ที่

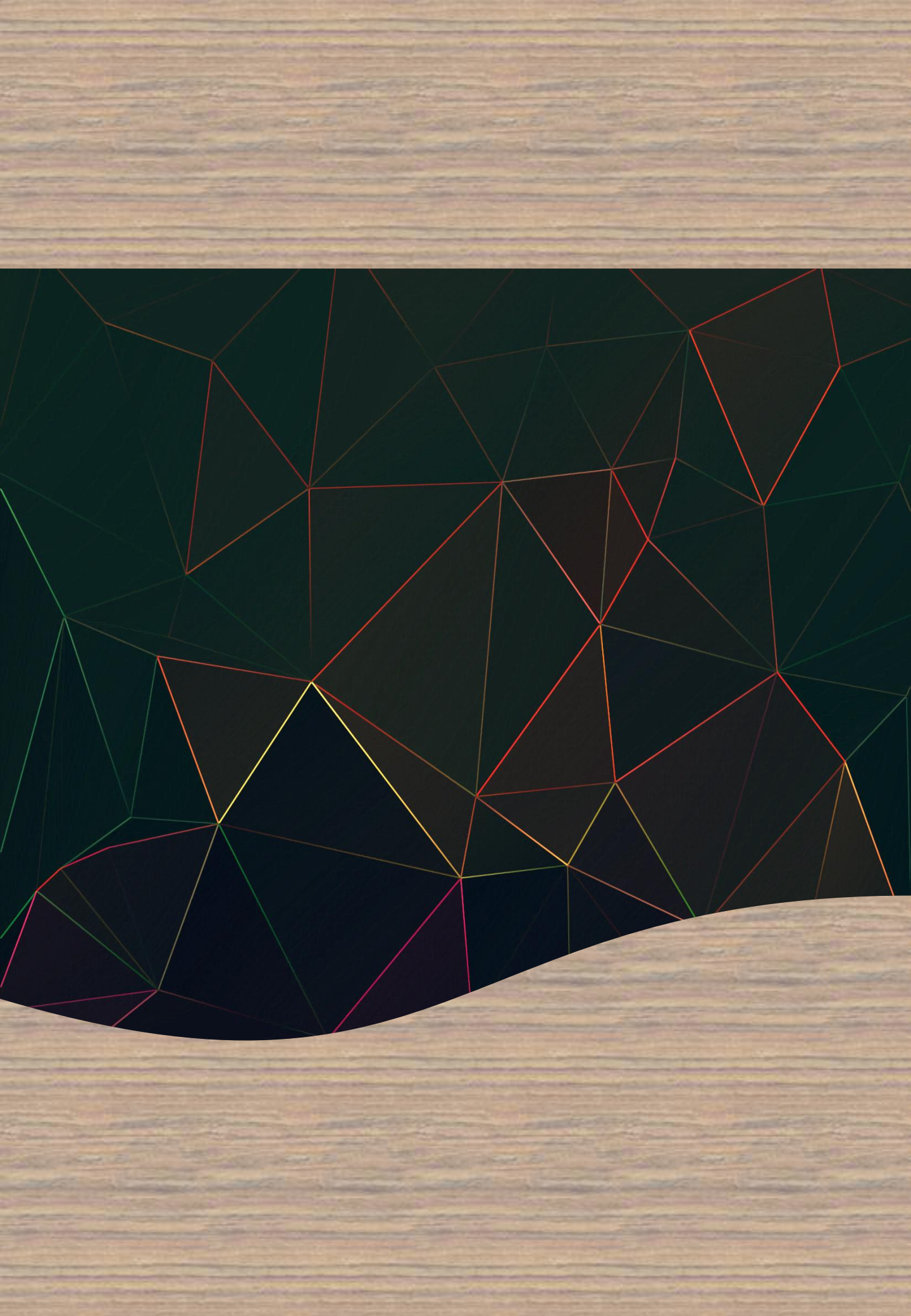
มีอยู่ในอุทยาน จำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยว

ในประเทศไทยรอบ 10 ปี เป็นต้น

กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ในงานวิจัย หมายถึง.....

-หมายถึง ตัวแทนที่มีคุณสมบัติในหน่วยย่อย เหมือนกับประชากรเป้าหมายที่ผู้วิจัยเลือกมาศึกษา เพื่อนำผลจากการวิจัยมาสรุปอ้างอิงเป็นผลของประชากรเป้าหมายได้
-หมายถึง บางส่วนของหน่วยที่ให้ข้อมูล หรือส่วนหนึ่งของประชากรที่นักวิจัยสนใจ โดยกลุ่มตัวอย่างจะต้องมีลักษณะต่างๆที่สำคัญครบถ้วนเหมือนประชากรในการศึกษาวิจัย ซึ่งนิยมใช้สัญลักษณ์ n
-หมายถึง ตัวแทนของกลุ่มเป้าหมายที่เป็นแหล่งให้ข้อมูลของงานวิจัยที่นักวิจัยได้ทำการศึกษา ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่เลือกมาต้องสามารถทดแทนประชากรของการศึกษาวิจัยได้ โดยกลุ่มตัวอย่างจะมีลักษณะต่างๆ ครบเหมือนกับประชากรในการศึกษาวิจัย ซึ่งสัญลักษณ์ที่ให้แทนกลุ่มตัวอย่าง คือ n

(ดูตัวอย่างในหน้า 110)

บทที่ 7

การสร้างเครื่องมือสำหรับการเก็บรวบรวม ข้อมูลของการวิจัย

• โครงสร้างของการสร้างเครื่องมือสำหรับการทำงานวิจัย

- 1. คำชี้แจง** เป็นส่วนที่มีความสำคัญที่จะแจ้งให้กับผู้ที่ให้ข้อมูลรับทราบ โดยคำชี้แจงมักจะระบุถึงจุดประสงค์ที่ให้ตอบแบบสอบถาม การนำคำตอบที่ได้ไปใช้ประโยชน์ คำอธิบายลักษณะของแบบสอบถาม วิธีการตอบแบบสอบถาม ประเด็นที่สำคัญคือการแสดงข้อความที่ทำให้ผู้ตอบมีความมั่นใจว่าการให้ข้อมูลที่จะตอบไปจะไม่ถูกเปิดเผยเป็นรายบุคคล จะไม่มีผลกระทบต่อผู้ตอบ และมีการพิทักษ์สิทธิของผู้ตอบด้วย
- 2. คำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง** เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ เป็นต้น การที่จะถามข้อมูลส่วนตัวอะไรบ้างนั้นขึ้นอยู่กับกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยคิดว่าตัวแปรที่สนใจจะศึกษานั้นมีอะไรบ้างที่เกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัว และควรถามเฉพาะข้อมูลที่จำเป็นในการวิจัยเท่านั้น
- 3. คำถามเกี่ยวกับคุณลักษณะหรือตัวแปรที่จะวัด** เป็นความคิดเห็นของผู้ตอบในเรื่องของคุณลักษณะ หรือตัวแปรนั้น ซึ่งจะตรงกับกรอบแนวคิดในการวิจัยของแต่ละกรอบ